

ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ (ਮਿਤਕ) ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਆਈ. ਐੱਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.)

ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਉਹ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ 3 ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਪੰਗ ਯੋਗਤਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ, 28 ਮਾਰਚ, 1970 ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਤੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ 27 ਮਾਰਚ, 1973 ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ; ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ; 12 ਮਾਰਚ, 1974. - ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜੇਕਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ

- ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਐਸਐਸ ਕੰਗ ਜੇ.

ਬੀਰੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨੇ[ਈਆਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 5141.

21 ਫਰਵਰੀ 1985

ਡੈਮੋਬਿਲਾਈਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ 1968—ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 5 — ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਸੁਣੀ II ਨਿਯਮ, 1950—ਨਿਯਮ 5 ਅਸਥਿਰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਲਾਸ II ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ-ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ PP°

Biru Ram and others v. The State of Punjab and another
(S. S. Kang, J.)

ਇੰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ— ਉਸਨੂੰ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। - ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ— ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਮੁੱਢਲੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ for ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ— ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ— ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿ ਡੈਮੋਬਿਲਾਈਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 1968 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਡੈਮੋਬਿਲਾਈਜ਼ਡ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। . ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁਣ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੂਰਵ-ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਅਸਾਮੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣ- ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੋਟੀ ਮਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 1968 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਆਰਤਾ।

(ਪਾਰਾ 6 ਅਤੇ 7)।

ਗੁਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਰਿੱਟ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸੂਚੀ P.7 ਅਤੇ P. 8 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਜੀ. ਸੀ. ਗੁਪਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।
ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਐਚ.ਐਸ. ਰਿਆੜ ਡੀ.ਏ.ਜੀ. ਪੀ.ਬੀ. ਆਈ.ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਰਾਕੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਐਡਵੋਕੇਟ)।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ ਐਸ ਕੰਗ, ਜੇ

(1) ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (1978 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 5141 ਅਤੇ 1979 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 313) ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ

30 ਸਤੰਬਰ 1978 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 7) ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਟੁਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ II (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਿਤੀ ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ 22 ਦਸੰਬਰ, 1978 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਨਕਲ ਪੀ. 8) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

Biru Ram and others v. The State of Punjab and another
(S. S. Kang, J.)

ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 19 ਦਸੰਬਰ, 1977 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1966 ਤੋਂ 1969 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1973 ਤੋਂ 1978 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ II ਨਿਯਮ 1958 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਯਮ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

“6(c) ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ-

* * * * *

(c) MA, ਜਾਂ M.Sc., ਜਾਂ LL.B ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. (ਐਗਰੀ) ਜਾਂ BVSc., ਜਾਂ BA ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ I ਨਿਯਮ 1950 (ਛੋਟੇ ਲਈ ਕਲਾਸ I ਨਿਯਮ) ਕਲਾਸ I ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਕਲਾਸ I ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(3) 1972 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ 66 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ 6 ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਉਪਰੋਕਤ 66 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 12 ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਨ।

ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਟੁਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਗਸਤ, 1974 ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ. 'ਉਸਨੇ ਅਗਸਤ, 1976 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(4) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੈਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 1968 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1968 ਨਿਯਮ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ

Biru Ram and others v. The State of Punjab and another
(S. S. Kang, J.)

ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਾਂ 1 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 5 ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ < ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਟੁਰਨਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, 17 ਫਰਵਰੀ 1964 ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 1 ਅਗਸਤ 1974 ਨੂੰ ਫੌਜ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2 ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ 1969 ਵਿੱਚ ਬੀ.ਏ. ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ 1968 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ। 1964 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 1964 ਵਿੱਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੀ.ਸੀ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਅਲਾਈਡ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ 17 ¹⁹ ^ ® ® ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ

ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 1966 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਫਰਵਰੀ, 1966 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਐਲ ਅਵਸਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ^{ਪੀ.ਸੀ. ਐੱਸ.} ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ^ ਕਲਾਸ II ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ

-ਵਰਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ST** ਇੰਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ

Biru Ram and others v. The State of Punjab and another
(S. S. Kang, J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ ਨਿਯਮ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਕਾਰਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

(5) 1968 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਥਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ: -

“ਨਿਯਮ 3(1):-ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

* * * * *

ਨਿਯਮ 5(1) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਜੋ ਨਿਯਮ 3 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ-

- (i) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (ii) ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ
- (iii) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਹਨ।

ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(iv) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ *ਕਿਚ ਏ- ਇਫੋਮੋਬਿਲਿਸਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁਣ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਫੌਜ. ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਪੋਸਟ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਕਾਦਮਿਕ

ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਐਸ.ਪੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ, 1966 ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਭਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੋਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯਮ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1958 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ *ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ*, (1) ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ 14 ਫਰਵਰੀ 1964 ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ 1971 ਵਿੱਚ ਬੀ.ਏ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1972 ਵਿੱਚ ਪੀਸੀਐਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਫਰਵਰੀ, 1964 ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੀਸੀਐਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਈਬੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 4(1) ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ 'ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ' ਅਤੇ 'ਬਾਅਦ' ਸ਼ਬਦ ਨਿਯਮ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(1) 1981(2) SLR 576

ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ; ਅਜਿਹੀ ਓਪਰ ਟਿਊਨਿਟੀ, ਭਾਵੇਂ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ 17 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਤੋਂ 26 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਤੱਕ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਅੰਡਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ

Biru Ram and others v. The State of Punjab and another
(S. S. Kang, J.)

ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 4(1)(a) ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 4(1)(a) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਠੋਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਕਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਮੋਬਿਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ *ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ 1964 ਵਿੱਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(8) ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੰਡਿਟ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਆਦਿ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ 1965 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1965 ਦੇ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਹ ਦਲੀਲ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਰਣ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ- 30, 1978 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ. 7) ਅਤੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 1978 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-8) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

(10) ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ